

مدعی خواست که از بیخ کند ریشه ما
غافل از آنکه خدا هست در اندیشه ما

نقشه راه

Gogteman Mag Ferdowsi University Of Mashhad - @gofteman_fum - @basfum

دوهفته نامه سیاسی بسیج دانشجویی دانشگاه فردوسی مشهد، سال اول، شماره چهارم، شماره مجوز: ۹۷۸۴۶، نیمه دوم اسفند ماه ۱۳۹۷



۲ تمرکز ۸۱ درصدی پول کشور در یک استان



۱ نتیجه ی رفت و برگشت!

در این شماره میخوانید



برگرد و بگو حتی

سردار قاسم سلیمانی :

«حتما آقای ظریف مسئول سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران است»

محمد جواد ظریف :

«اظهارات بزرگوارانه برادر عزیزم سردار سرفراز قاسم سلیمانی، عزم من و همکارانم در وزارت امور خارجه برای پاسداری از منافع ملی و حقوق این مردم بزرگ را دو چندان نمود»

استعفای اشتباهی

حسین فکور یکتا

مهندسی برق ۹۴

محمدجواد ظریف حدود ۳۰ ساعت بعد از استعفای اینستاگرامی اش، با همان لبخندهای همیشگی تصویرش را به عنوان وزیر در قاب دوربین عکاسان ثبت کرد و با پیام تشکری البته ناخوانا در اینستاگرام اعلام کرد خدا حافظی شب عیدش ختم به خیر شده و به عبارتی همچنان همه چیز آرام است؛ خدا حافظی ای که با توجه به متن استعفا به رغم جوسازی ها از اختلاف میان ظریف با ناهمانگی های دفتر رئیس جمهور حکایت داشت. در این میان طی سی ساعتی که تا بازگشت ظریف زمان سپری شد، دو گروه مهر پایانی بر حضور ظریف در وزارت امور خارجه زدند؛ یک گروه از تندروان راست که همچون سایر تصمیمات نادانسته شان، از خدا حافظی ظریف با پخش شیرینی، گمان کردند شیرین کام شدند و گروه دیگر نیز اصلاح طلبان تندرو که خدا حافظی ظریف را روزنه ای برای بهره برداری سیاسی خود می دیدند و طی این سی ساعت در رسانه هایشان به زبان های مختلف بر شیپور شکاف و دوقطبی میان حاکمیت دمیدند. از این رو این گروه نیز اگر چه در ظاهر شیرینی پخش نکردند، ولی خدا حافظی ظریف قند در دل هایشان آب کرد. این شعف اما ریشه ای دیرینه دارد و برای رسیدن به سرخ این ذوق زدگی گفته های محمدجواد ظریف بیش از هر کسی راهگشاست. محمدجواد ظریف در کتاب «آقای سفیر» اگر چه در قالب پرسش و پاسخ ولی به عبارتی به بیان خاطرات و زندگینامه خود از تولد تا مرداد ۸۹ و بازنشستگی اش از وزارت امور خارجه پرداخته است؛ خاطراتی که فراز و فرودهای دوران مسئولیت ظریف و هندسه ذهنی آقای دیپلمات را به وضوح روشن می کند.

ارادت ویژه ظریف نسبت به هاشمی رفسنجانی و عملکرد دولت سازندگی و اختلاف بنیادی اصلاح طلبان با محمدجواد ظریف از جمله گزاره های صریحی است که مرور این کتاب از نگاه وزیر امور خارجه ظریف مان نسبت به جناح های سیاسی کشور عیان میسازد. ظریف سیاست تنش زدایی دولت خاتمی را هم دنباله روی دولت اصلاحات از دولت هاشمی میدانند و تصریح دارد: «وزارت خارجه و خود ما در زمان آقای خاتمی اشتباهات متعددی کردیم». ظریف تاکید دارد که در دوران مسئولیتش تلاش کرده هیچ گاه از واژه دشمن استفاده نکند. به رغم فضا سازی های امروزی برای ترسیم چهره متفاوتی از سیاست های آمریکا در دولت دموکرات ها، پرده برداری صریح ظریف از سیاست های اوباما و تحریم های دولت کلینتون علیه آمریکا امروز بیش از هر زمان دیگری راهگشاست. از این رو بازخوانی چند بخش کوتاه از روایت های ظریف در کتاب آقای سفیر خالی از لطف نیست.

نتیجه رفت و برگشت

تحلیلی بر رفتار اخیر وزیر امور خارجه

علی جمشیدی

ارشد مدیریت ۹۶

صبح روز گذشته با همان شتابزدگی که محمدجواد ظریف استعفای خود را اعلام کرد، برگشت و فعالیت خود را به عنوان وزیر امور خارجه از سر گرفت؛ به این معنی که استعفا و دور بودن ظریف از دستگاه دیپلماسی، از آخرین ساعات روز دوشنبه تا بامداد چهارشنبه کمتر از ۳۰ ساعت به درازا کشید و او برگشت. این اتفاقات از روز گذشته مورد نقد برخی کارشناسان و فعالان سیاسی و رسانه ای در کشور قرار گرفته است، البته نه اینکه برگشتن وی مورد انتقاد باشد، که همه بر این امر اتفاق نظر دارند که در شرایط امروز کشور ثبات و خدمت تمام وقت مخصوصا در دستگاه سیاست خارجی نه تنها مورد نیاز که ضروری است، بلکه از روز گذشته و در بسیاری از رسانه ها زمان و نحوه استعفا، خروجی این اقدام و مسائلی اینچنین مورد انتقاد حتی حامیان دولت و وزیر امور خارجه قرار گرفته است. استعفای ظریف از چند منظر خطا بود و بیش از آنکه برای او یا دولت مفید باشد، مضر بود. اولین مساله نحوه استعفا و اطلاع رسانی آن بود؛ یعنی انتشار مطلبی در یک شبکه اجتماعی، در ساعات پایانی شب و بدون ارائه دلایلی مستحکم برای این اقدام موجب تعجب شد، دوم زمان آن بود که چرا باید ساعاتی پس از حضور رئیس جمهور سوریه در تهران و دیدار وی با رهبر انقلاب و رئیس جمهوری ولو به علت ناهمانگی و عدم دعوت از وزیر امور خارجه، این اقدام صورت بگیرد...؛ ایراداتی که عینا در مورد نحوه بازگشت وی نیز مطرح بود. اینکه چرا وزیر امور خارجه بدون مشخص شدن علت نهایی استعفا، ریشه های آن و حتی اینکه چرا وی این اقدام را با شتابزدگی رسانه ای کرد و بخشی از جامعه و افکار عمومی را تحت تاثیر قرار داد، به کار برگشته و اساسا اینکه آیا مشکل مدنظر وی حل شده است که او برگشته یا خیر؟

با استعفا کدام مشکل حل شد؟

نامه ای برای منافع ملی

این انتقاد که نتیجه نهایی و سود این استعفا برای محمدجواد ظریف و دولت روحانی چه بوده است و آیا مشکلی از مشکلات کشور حل شد یا نه، روز گذشته حتی از جانب حامیان دولت نیز مطرح شد و علاوه بر این گفته شد که با این استعفای ناپخته و در زمان و شرایط نامناسب، امکان مانور و استفاده از برخی گزینه ها مانند همین امر استعفا از رئیس دستگاه دیپلماسی گرفته شده و او به محل کار خود برگشته، بدون اینکه شرایط تغییری کرده باشد. ظریف در یکی دو اظهار نظری که طی دو روز گذشته داشته، گفته به خاطر «تنزل شأن و جایگاه وزارت امور خارجه» استعفا داده و پیام خود را رسانده که به علت «دعوت نشدن برای حضور در دیدار رئیس جمهور با بشار اسد» گلایه مند است؛ نکته ای که حسام الدین آشنا نیز آن را تایید کرد. حالا سوای این پرسش منطقی که «آیا صحیح است که وزیر خارجه به خاطر چنین اتفاقی ناگهانی و از طریق اینستاگرام استعفا بدهد؟» این سوال مطرح شده که ظرف ۳۰ ساعت این ناهمانگی درونی دولت مرتفع شد؟ آیا سازوکار آن تدوین شد؟ آیا قولی برای رفع آن داده شد؟ یا... تحلیل هایی که در این زمینه بیان شده و در آنها به نامه حسن روحانی و رد استعفای ظریف اشاره دارد، همگی فاقد پاسخگویی به این سوال است که «آیا روحانی در نامه خود به اقدام مهمی برای رفع ناهمانگی ها اشاره کرده یا قول مساعدی داده است؟» این مساله حداقل دارای دو وجه است:

اول، عدم هماهنگی در برنامه ریزی دیدار رئیس جمهور اتفاق ساده و کوچکی نیست که بتوان به سادگی از کنار آن گذشت و حسن روحانی به همین دلیل باید مسئولان دفتر و نهاد ریاست جمهوری را بازخواست کند که چرا فراموش کرده اند نام وزیر امور خارجه را نیز در میان مدعوین قرار دهند؟ البته حسن روحانی باید به این مساله هم توجه کند که اساسا آیا چنین خطایی سهوی بوده یا خیر!

دوم، اینکه واقعا استعفای وزیر امور خارجه از طریق اینستاگرام و در این زمان نامساعد و با چنین بهانه ای قطعاً باز خورد مناسبی در سطح منطقه و جهان نخواهد داشت؟

در میان همه موضع گیری ها و چندین پیام نامه ای که طی دو روز گذشته برای محمدجواد ظریف ارسال شد، یک پیام بسیار خودنمایی می کرد و از شأن قابل توجهی برخوردار بود. درست حدس زدید؛ منظور پیام سرلشکر سلیمانی به محمدجواد ظریف است. مواضع متعدد محمدجواد ظریف نشان می دهد او هماهنگی مناسبی با سیاست های نظام در منطقه دارد. این برداشت از اظهار نظرهای متعدد او در این زمینه برمی آید. سخنرانی وی در مونیخ، مصاحبه با CBS و... علاوه بر این روایت های زیادی نیز از نزدیکی او با سردار قاسم سلیمانی وجود دارد، چنانکه پیام روز گذشته سرلشکر سلیمانی نیز موید این مساله است. با وجود این اما در اظهار نظرهایی که در سال های اخیر وجود داشته و در یکی دو روز گذشته هم تکرار شده، عنوان شده است که فاصله ای میان سیاست های دولت در مسائل منطقه ای با سیاست های نظام و به طور مشخص تدابیر سرلشکر سلیمانی وجود دارد. این نظرات که البته ممکن است در برخی مقاطع رنگ و بویی از واقعیت را نیز داشته باشد، همگی با اظهار نظر روز گذشته فرمانده سپاه قدس ایران تحت الشعاع قرار گرفت و به حاشیه رفت، چراکه سرلشکر سلیمانی با این اقدام خود نشان داد تا چه اندازه در مسیر حفظ منافع ملی کشور هوشیار و آماده است. فرمانده سپاه قدس روز گذشته بر چند نکته مهم تاکید کرد؛ اول اینکه «حتما آقای ظریف مسئول سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران است» دوم اینکه متذکر شد «ظریف طی مدت مسئولیت در وزارت امور خارجه کشورمان همواره مورد حمایت و تایید مقامات عالی رتبه نظام، به ویژه مقام معظم رهبری بوده و هستند» مساله سوم اشاره او به ناهمانگی در دفتر رئیس جمهور است و اینکه تلویحا از ظریف خواسته از این اتفاق بگذرد و به مسئولیت خود بازگردد. جمیع این نکات و بیان آنها در اولین ساعات صبح چهارشنبه نشان می دهد فرمانده سپاه قدس که نقش اصلی را در اجرای سیاست های ایران در منطقه دارد تا کجا معتقد به هماهنگی و همراهی دیپلماسی و فعالیت های نظامی است و حاضر است به سرعت به میدان بیاید تا گسستی میان اجزای مختلف کشور به وجود نیاید.



تمرکز ۸۱ درصدی پول کشور در ۷ استان

مهدی عبداللہی

مهندسی برق ۹۴

یکی از مهم‌ترین و قدیمی‌ترین گفتمان‌های اقتصادی-اجتماعی در جهان این است که سیاست‌های کلان اقتصادی باید در تناسب با نیازهای محلی، قابلیت‌ها و ویژگی‌های منطقه‌ای اتخاذ شوند، چراکه در غیر این صورت توزیع نامناسب جمعیت، امکانات، تسهیلات و فعالیت‌ها، تراکم فعالیت‌ها در یک منطقه و قطب‌بندی فضایی موجب از بین رفتن تعادل فضایی، افزایش شکاف و گسترش نابرابری اجتماعی و اقتصادی می‌شود. در این زمینه بررسی تجربیات جهانی نشان می‌دهد ساماندهی نابرابری‌های منطقه‌ای از سال ۱۹۵۰ میلادی مورد توجه کشورهای جهان قرار گرفته و کشور فرانسه از جمله پیشروهای این عرصه بوده است. این تفکر برنامه‌ریزی که از دهه ۱۹۶۰ مورد توجه اغلب کشورهای پیشرو صنعتی قرار گرفته، مجموعه‌ای از بایدها (ضوابط ایجابی) و نبایدها (ضوابط سلبی) است که الگوی اسکان جمعیت، ساختار فضایی فعالیت‌ها و چگونگی شکل‌بندی، بسط و گسترش شبکه‌های زیربنایی را متناسب با اهداف و الزامات و توانایی و مزیت‌های مناطق، قوت‌ها، ضعف، تهدیدها و فرصت‌ها را تعیین می‌کند.

در ایران نیز اگرچه نابرابری‌های منطقه‌ای تا قبل از دهه ۴۰ چندان قابل توجه نبود، اما به دنبال اجرای برنامه اصلاحات ارضی در دهه ۴۰ و تفوق شیوه معیشت شهری بر دو شیوه دیگر زیست و همچنین با افزایش درآمد‌های نفتی در دهه ۵۰ که منجر به اجرای سیاست‌های شبه‌مدرنیستی رژیم شاه شد، تفاوت‌های منطقه‌ای تا سال‌های پایانی رژیم شاه به شدت افزایش یافت و نظام فضایی کشور را دچار عدم تعادل کرد. متعاقب آن با وقوع انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی اگرچه سیاست‌های تمرکززدایی قدری از نابرابری‌های منطقه‌ای را کاست، اما بررسی‌های اقتصادی نشان می‌دهد هنوز راه زیادی برای ایجاد تعادل در بهره‌گیری از توان‌ها و پتانسیل‌های مناطق و استان‌های کشور داریم. در این زمینه بررسی پژوهش‌های انجام شده در مراکز تحقیقاتی کشور نشان می‌دهد اگر قصد داریم سیاست‌های تمرکززدایی و کاهش نابرابری‌های فضایی در ایران به نتایج قابل‌توجهی برسد، این سیاست‌ها باید در قالب عدالت اکولوژیکی، اقتصادی، کالبدی، اجتماعی و فرهنگی در برنامه‌نویسی و تنظیم برنامه‌های آمایش سرزمین شکل اجرایی بگیرد.

در همین زمینه بررسی آخرین گزارش سازمان مدیریت صنعتی ایران که بهمن‌ماه سال جاری با عنوان گزارش رتبه‌بندی ۱۰۰ شرکت برتر کشور منتشر شده است، نشان می‌دهد به‌جز بانک‌ها و سازمان‌های بیمه‌گر که در همه استان‌های کشور شعبه دارند، از ۴۷۲ شرکت برتر کشور یا همان غول‌های اقتصادی ایران در سال مالی ۱۳۹۶ محل احداث و مکان ۲۵۰ شرکت (۵۳ درصد از کل) در استان تهران قرار دارد و ۲۲۸ شرکت برتر دیگر در ۲۷ استان ایران قرار دارند و دو استان ایلام و کهگیلویه و بویراحمد سهمی در شرکت‌های برتر و غول‌های اقتصادی ندارند. پس از تهران، استان اصفهان با ۳۴ غول اقتصادی در رتبه دوم و استان خوزستان با ۲۰ غول اقتصادی در رتبه سوم قرار دارد. همچنین استان‌های کرمانشاه، خراسان شمالی، سیستان و بلوچستان و خراسان جنوبی هرکدام با یک شرکت یا غول برتر اقتصادی در رتبه‌های پایانی قرار دارند.

۸۱ درصد سپرده‌های بانکی در ۷ استان

براساس آخرین آمارهای اعلام‌شده از سوی بانک مرکزی که مربوط به آبان‌ماه سال جاری است، در آبان سال ۹۷ حجم کل سپرده‌های ریالی و ارزی بانکی پس از کسر سپرده قانونی حدود ۱۷۱۵ هزار و ۴۴۳ میلیارد تومان است که ۵۷ درصد آن (۹۸۱ هزار و ۳۱۸ میلیارد تومان) مربوط به استان تهران است. پس از تهران، استان اصفهان با سهم ۵٫۱ درصدی خود (۸۸ هزار میلیارد تومان) در رتبه دوم و استان خراسان رضوی با سهم ۴٫۶ درصدی خود (۷۵ هزار و ۸۶۴ میلیارد تومان) در جایگاه سوم قرار دارد.

همچنین در حالی که هفت استان کشور شامل تهران، اصفهان، خراسان رضوی، فارس، خوزستان، آذربایجان شرقی، مازندران و البرز در مجموع بیش از ۸۱ درصد سپرده‌های بانکی کشور را دارند، مجموع سهم ۲۳ استان دیگر از کل سپرده‌های بانکی کشور حدود ۱۹ درصد است.

۶۵ درصد تسهیلات بانکی کشور در استان تهران

به‌رغم جریان پرشتاب نقدینگی در بخش‌های غیرمولد و سوداگر اقتصاد ایران، یکی از مشکلات بخش مولد اقتصاد کمبود نقدینگی است. اگرچه نمی‌توان گفت همه تسهیلات بانکی به بخش مولد اقتصاد تزریق می‌شود، اما اگر فرض کنیم بخش قابل‌توجهی از تسهیلات بانکی در قالب سرمایه در گردش به بخش‌های مولد رسیده است، می‌توان گفت میزان برخورداری استان‌ها و مناطق کشور از تسهیلات بانکی می‌تواند معیاری برای ارزیابی شکاف و عدم تعادل در استفاده از توان‌های محیطی و انسانی مناطق یا استان‌ها باشد.

در همین زمینه براساس آخرین داده‌های آماری بانک مرکزی ایران، در آبان‌ماه سال ۹۷ مجموع تسهیلات جاری و غیرجاری نظام بانکی کشور حدود ۱۴۰۰ هزار و ۹۸۸ میلیارد تومان بوده که از این میزان، بیش از ۶۵ درصد تسهیلات بانکی (۹۱۵ هزار میلیارد تومان) مربوط به استان تهران است. پس از استان تهران، استان اصفهان با سهم ۳٫۸ درصدی (۵۳ هزار میلیارد تومان) در رتبه دوم و استان خراسان رضوی با سهم ۳٫۱ درصدی (۴۳ هزار میلیارد تومان) در رتبه سوم قرار دارد. نکته قابل‌تأمل در بررسی داده‌های آماری مربوط به تسهیلات بانکی این است که ۱۴ استان با بالاترین میزان دریافت تسهیلات بانکی ۹۰ درصد تسهیلات را دریافت کرده و سهم ۱۷ استان دیگر از کل تسهیلات بانکی کشور فقط ۱۰ درصد است. همچنین سهم ۶۵ درصدی استان تهران از کل تسهیلات بانکی در حالی است که ۱۵ استان کشور هرکدام کمتر از یک‌درصد از تسهیلات بانکی کشور سهم دارند.

۵۱ درصد از تولید ناخالص داخلی در ۵ استان

حجم تولید ناخالص داخلی (GDP) یکی دیگر از مولفه‌های بسیار خوب برای ارزیابی نابرابری و عدم تعادل در بهره‌گیری از ظرفیت‌های مناطق و استان‌های کشور است. تولید ناخالص داخلی یک استان به معنی برآورد ریالی ارزش کل کالاها و خدمات نهایی تولیدشده در هریک از استان‌های کشور برای یک دوره زمانی معین (سالانه) است که نشان می‌دهد هر استان چقدر در تولید سهم دارد. بررسی استانی و منطقه‌ای این شاخص می‌تواند تصویری واقعی از قدرت تولید و زاینده‌گی یک اقتصاد و البته میزان بهره‌گیری از توان‌های انسانی و طبیعی مناطق را ارائه کند. محاسبات استانی و منطقه‌ای این شاخص بسیار سخت و زمان‌بر است و معمولاً با تاخیر چندساله منتشر می‌شود.

براساس آخرین داده‌های منتشرشده از سوی آماری مرکز آمار و اطلاعات راهبردی وزارت کار که مربوط به سال ۱۳۹۴ است، در تولید ناخالص داخلی شکاف بسیار عمیقی بین استان‌های کشور وجود دارد، به‌طوری که از مجموع ۱۰۶۸ هزار میلیارد تومان حجم تولید ناخالص داخلی بدون نفت، ۲۶ درصد آن در تهران متمرکز شده و سهم ۳۰ استان دیگر ۷۴ درصد است. نکته قابل‌تأمل این است که سهم ۲۶ درصدی تهران از تولید ناخالص داخلی تقریباً برابر با مجموع سهم ۲۰ استان پایانی انتهایی است.

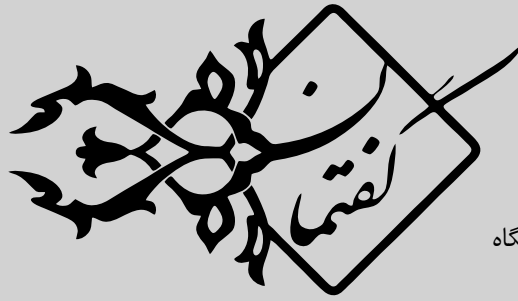
همچنین بیش از ۵۰ درصد از تولید ناخالص داخلی کشور در پنج استان تهران، اصفهان، خراسان رضوی، خوزستان و فارس متمرکز شده است. سهم ۵۰ درصدی پنج استان با بالاترین

حجم تولید ناخالص داخلی در حالی است که پنج استان با کمترین حجم تولید ناخالص داخلی همگی کمتر از یک‌درصد از تولید ناخالص داخلی سهم دارند (ایلام ۰٫۵۷ درصد، کهگیلویه و بویراحمد ۰٫۵۸ درصد، خراسان جنوبی ۰٫۶۳ درصد، چهارمحال و بختیاری ۰٫۸۱ درصد).

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی اراده‌ای برای تمرکززدایی ندارد ابوالقاسم حکیمی‌پور، اقتصاددان و پژوهشگر توسعه در گفت‌وگو با «فرهیختگان» در پاسخ به این سوال که چرا به‌رغم تدوین برنامه آمایش سرزمین در ایران، سرعت تمرکززدایی بسیار کندتر بوده می‌گوید: «از منظر حقوق سیاسی، پاسخ این پرسش که چرا بخش عمده امکانات و خدمات یک کشور در استان یا کلانشهر خاصی متمرکز می‌شود، تصور نادرستی است که طی چند دهه اخیر در کشور ریشه دوانده است؛ اینکه پایتخت، قلب تپنده کشور است و لذا رضایت ساکنان پایتخت درجه اهمیت بیشتری دارد و در نتیجه پایتخت باید از تمام امکانات لازم برای معیشت برخوردار باشد، دیدگاهی است که منجر به توزیع بی‌عدالتی اقتصادی در کشور شده است. موضوعی که در کشورهای توسعه‌یافته به‌طور کلی مطرود و غیرقابل اجرا است.» زمانی که صحبت از توسعه و عدالت اقتصادی به میان می‌آید، هدف، هدایت سرمایه‌های ملی به‌سوی بخش‌های محروم و کمتر توسعه‌یافته است. در حالی که نه‌تنها در طول دهه‌های اخیر اجرای عدالت اقتصادی در کشور محقق نشده بلکه طی این سال‌ها به کل کشور تسری پیدا کرده است و لذا در آمارهای منتشرشده، بی‌عدالتی اقتصادی، عمیقاً مشهود است. نباید فراموش کرد این بی‌عدالتی اقتصادی، تنها مربوط به توزیع خدمات نیست بلکه در شاخص‌هایی مثل فقر و بیکاری نیز بی‌عدالتی اقتصادی به‌خوبی قابل مشاهده است؛ برای مثال میزان فقر مطلق در استانی مانند چهارمحال و بختیاری رقمی در حدود ۳۸ تا ۴۲ درصد بوده در حالی که این رقم در تهران کمتر از نصف است.

اما فارغ از مسائل مذکور آنچه در حال حاضر اهمیت دارد، نبود مدیریت استراتژیک در کشور است. به‌عبارت دیگر، اکنون سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، برنامه‌ای هدفمند، دقیق، استراتژیک و جامع برای توسعه کشور در اختیار ندارد. از سوی دیگر نوعی گسستگی و ناهماهنگی عمیقی میان سازمان‌های خط‌مشی‌گذار در کشور دیده می‌شود که همین عدم انسجام و یکپارچگی موجب شده هیچ برنامه‌ای برای توسعه کشور وجود نداشته باشد. حدود چهارسال قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، موضوع آمایش سرزمین و ارائه یک مدل توسعه‌ای در کشورها در سازمان ملل متحد مطرح شد. پیگیری این طرح در جریان پیروزی انقلاب برای مدتی متوقف شد تا اینکه در دوران ریاست‌جمهوری شهیدرجایی، مدل توسعه اسلامی مطرح شد اما مدل ارائه‌شده هیچ‌گاه کالبدشکافی و جزئیات دقیقی از آن ارائه نشد. درواقع در این مدل توسعه‌ای قرار بود فعالیت بانک‌ها به‌صورت قرض‌الحسنه باشد، در حالی که اجرای این مدل با تمدن جهانی و ضرورت ارتباطات بانکی و اقتصادی با کشورهای جهان در تناقض بود.

دوهفته نامه سیاسی گفتمان



- شماره مجوز: ۹۷۸۴۶
- شماره چهارم، نیمه دوم اسفند ۱۳۹۷
- صاحب امتیاز: بسیج دانشجویی دانشگاه فردوسی مشهد
- مدیر مسئول و سردبیر: سجاد کمالی نیا
- ویراستار: حسین فکور یکتا، علی کیومرثی
- هیئت تحریریه:
- آقایان سجاد کمالی نیا، ابولفضل عباسی، حسین فکور یکتا، ابولفضل قاسم زاده، علی غضنفری، مهدی شیعه زاده یزدی، رسول خوئی، محمد رضا پوررمضان، صابر استیری، سید مهدی امیری، محمدرضا محمودی، رضا عاقبتی، محمد صادق اکبری نوقابی، صادق طلوعی خانم فاطمه رسولی
- طراحی و صفحه آرائی: حسین فکور یکتا، علی کیومرثی

● با ما در ارتباط باشید
آدرس کانال نشریه در شبکه های اجتماعی:

آدرس کانال رسمی بسیج دانشگاه فردوسی:

@Gofteman_fum

@basfum

+ کوتاه از برنامه ها

گروه کوهنوردی شهید علم الهدی



برنامه کوهنوردی هر هفته جمعه صبح ها، در فضایی دوستانه برگزار میشود.

جهت اطلاعات بیشتر به آدرس زیر مراجعه کنید.



@kooh_alamolhoda



انجمن طوفان

آرشیو کامل نشریات دانشگاه فردوسی

آرشیو کامل نشریات دانشجویی

خبر و اعلان های خانه نشریات

نحوه دریافت حمایت مالی

نحوه ثبت آرشیو نشریه

نحوه شرکت در جشنواره نشریات

نحوه ثبت آرشیو نشریه

نحوه درخواست مجوز نشریه

استاد و آئین نامه ها • دستورالعمل نشریات دانشگاهی

اطلاعات کامل در خصوص کمیته ناظر بر نشریات

لیست نشریات فعال

در سایت سند • sanad.um.ac.ir

آرشیو بروز نشریات داد

شجویی دانشگاه فردوسی مشهد